

ACTIVITATS:

1. Elegiu l'opció més adequada per a completar cada frase.

1. La paraula _____ té e oberta en la vocal tònica.
 - a) sec
 - b) centre
 - c) fel
2. La e de la paraula València se sol pronunciar amb _____.
 - a) e oberta
 - b) e tancada
 - c) e neutra
3. La e de la paraula cruel és _____.
 - a) oberta
 - b) àtona
 - c) tancada
4. La o de la paraula roure és _____.
 - a) àtona
 - b) oberta
 - c) tancada
5. La síl·laba tònica de canvia és _____.
 - a) can
 - b) via
 - c) vi
6. El treball ha donat _____ i ara pots _____ d'unes bones vacances.
 - a) fruit, fruïr
 - b) fruit, fruit
 - c) fruït, fruit
7. Tothom _____ que aquella dona era _____.
 - a) sabia, savia
 - b) sàbia, sàvia
 - c) sabia, sàvia
8. _____ ha consultat el globus _____ però no ha trobat el país.
 - a) Ataulf, terraqui
 - b) Ataülf, terraqui
 - c) Ataült, terraqüi
9. La malalta havia de prendre _____ amb _____.
 - a) diürètics, freqüència
 - b) diüretics, freqüència
 - c) diürètics, freqüencia
10. Cal assegurar-se que l' _____ no té _____.
 - a) antiinflamatori, contraindicacions
 - b) antiinflamatori, contraindicacions
 - c) antiinflamatori, contraindicacions
11. Aquelles _____ portaven la cara tapada.
 - a) mores
 - b) móres
 - c) mòres
12. Han col·locat dos _____ més per eixir còmodament de la piscina.
 - a) passamàns
 - b) passamans
 - c) passa màns
13. L' _____ no busca el benefici propi, sinó el del _____.
 - a) altruisme, proïsme
 - b) altruisme, proisme
 - c) altruïsme, proïsme
14. No va poder participar en les _____ perquè tenia una malaltia _____.
 - a) olimpíades, cardíaca
 - b) olímpíades, cardíaca
 - c) olimpíades, cardíaca
15. Entre els _____ necessaris, cal acreditar no ser un habitant _____.
 - a) prerrequisits, transeunt
 - b) prerequisits, transeünt
 - c) prerrequisits, transseünt
16. Albert era un _____ vistós de la localitat, amb aspecte de _____.
 - a) especimen, galan
 - b) espècimen, galà
 - c) espècimen, galant

2. Completeu les frases següents amb un monosíl·lab que continga la o tancada.

- a) El rei i la seua _____ se n'hagueren d'anar a l'exili.
- b) Hi ha hagut una sobretensió i el fusible s'ha _____.
- c) Una paraula és un _____.
- d) Hauràs de prendre un xarop per a la _____ que tens.
- e) En el segle XII Rússia es trobava sota el _____ mongol.
- f) El teu cunyat és un _____, no fa ni un _____.

- g) L'àrab va fer un _____ després del dinar, _____ a mostra de cortesia.
- h) El diputat va donar el _____ a l'oposició.
- i) Este coixí d'ací és ben _____ i no com aquells coixins tan durs del sofà.
- j) Vaja, este llum es _____ cada dos per tres.

3. Completeu les frases següents amb un monosíl·lab que continga la o oberta.

- a) El formatge _____ que vas comprar ahir no és gens _____.
- b) El meu amic Ernest ha ingressat en el _____ de bombers.
- c) El baríton cantà en un _____ molt baix.
- d) Jo sempre _____ els aliments en eixa olla de ferro.
- e) L'obrer va caure de _____ i es va obrir el cap.
- f) Hi hagué una tempesta molt forta amb molts llamps i _____.
- g) Crec que si _____ la taula de lloc tindràs més espai lliure en l'habitació.
- h) Han _____ l'acte després de llegir el discurs.
- i) El preu del _____ està pels núvols i això encarix la construcció.
- j) Alfred sembla haver-se tornat _____.

4. Subratlleu la síl·laba tònica de les paraules següents.

medul·la	idioma	voleibol	aixelles	quilolitre	conclave
embrions	denuncia	boletaire	ciclop	zulu	torticoli
criquet	interval	miop	alfil	esbrineu	bantu
beisbol	poliglòt	policrom	tiquet	xiclet	radar
zenit	pitecantrop	hoquei	centigram	pivot	hectolitre
quadriga	mil·ligram	acne	ampit	dinamo	letargia
guru	tulipa	fluor	avar	handicap	libido
osmosi	litosfera	celtiber	enzim	consola	heroi

5. Classifiqueu les paraules destacades del fragment següent segons siguin agudes, planes o esdrúixoles.

Associem els músics de carrer amb una vida **hostil** i **inhòspita**. Per tant, solem vincular-los també a l'atzar, ja que ara els trobem en un cantó i, després en la boca del metro; però ens equivoquem. Aquests músics sense **orquestra** no apareixen en qualsevol punt del **traçat** urbà. Hi ha **jerarquies**, permisos i ordres.

Parlem del metro de París. En efecte, la **xarxa** està formada per tres-centes **estacions**. Els músics volen fer-s'hi un espai on ho tenen fàcil, es necessita un permís. Per obtenir-lo, s'ha de passar una **espècie** de càsting. El jurat està format pels **treballadors** del metro. Cada sis mesos es renoven els **permisos**. A les proves, s'hi **presenten** més de nou-cents candidats i se'n poden triar tres-centes **cinquanta**. Una mena d'oposicions, doncs, a músic de metro. I s'ha de ser el millor.

MARIA DE LA PAU JANER, *Músics al metro*. Avui (20/11/2006)

Agudes:

Planes:

Esdrúixoles:

6. Poseu l'accent o la dièresi (o tots dos), si escau, a les paraules següents.

alveol	fluor	eczema	missil	xofer	iber
tiquet	atmosfera	textil	hoquei	timpa	periode
Didac	futbol	subtil	caracter	comedia	polvora
malson	taut	gabia	estatua	deia	masia
album	correr	magatzem	compas	gramatica	peto
persecucions	genere	canço	semafor	astucia	proisme
Dublin	cabas	canem	pesol	frances	memoria
pel-roig	superficie	feien	quilometre	xiita	historia
medium	sui generis	Pius	rodamons	Seul	monolit
arruinar	llemena	rabiuda	reduit	Lluís	oriund

7. Escriviu els derivats en *-ment* i accentueu les paraules que en resulten.

a) calid	_____	f) pobre	_____
b) covard	_____	g) terbol	_____
c) ingenu	_____	h) ferri	_____
d) placid	_____	i) rude	_____
e) agil	_____	j) ferm	_____

8. Accentueu, si cal, els topònims valencians següents.

Vinaros	Algimia de la Baronia	Xabia	l'Enova
Betera	la Font d'En Carros	Benicassim	Polinya de Xuquer
l'Alcudia	Enguera	Denia	l'Atzuvia
Alaquas	la Pobla de Benifassa	l'Alcalaten	l'Alfas del Pi
Xalo	la Nucia	l'Alt Palancia	el Camp de Turia
Petres	Moraira	l'Ollería	Benicarlo

9. Accentueu les paraules de les frases següents, segons calga.

- Si vols escriure mes be el valencià has de coneixer l'ús de l'accent.
- El senyor feudal feu donació del seu feu a un vassall que era la mà dreta seua.
- L'os del zoològic s'ha trencat un os d'una pota.
- L'avi em va dir "El meu net es molt net".
- Un sol de justícia castigava el sol clevellat i ressec.
- He molt molt de cafè, eixi en tindrem per a tot el mes.
- Aquell tira feu expropiar els bens dels seus subdits.
- Li vingue un colp de tos seca i, de sobte, va caure de tos.
- Fora convenient esquilar el be: te massa pel.
- Que que vols, et preguntava.
- Sempre que sec en aquella cadira se'm fa un sec.

10. Escriviu els accents i les dièresis que falten en el text següent.

Artemia Gomis havia tingut casa a les Eretes durant molts anys. L'avia havia vist créixer Lluís, la seua filla, companya inseparable de jocs de la tia Teresa en els seus anys d'infantesa. El dia que Lluís ens va visitar, l'avia Tonia va alegrar-se molt. Havia arribat a les Eretes en un cotxe conduït per ella, un Seat 600, l'aparició del qual va despertar notable expectació al barri. Els automòbils no solien atrevir-se a transitar entre els clots i la pols i les Eretes, de mes a mes, eren un símbol d'inabastable ca-

tegoria economica i social. L'aparicio de Lluisa conduint el seu propi cotxe, els seus vestits a la moda, l'aire, doncs, de dama de societat, va consternar-nos com si la princesa haguera vingut a visitar el seu antic barri de ventafocs.

TONI CUCARELLA, *Quina lenta agonia la dels ametlers perduts*. Edicions 3i4

11. Poseu, si cal, la dièresi a les paraules, i completeu les frases.

- angiitis, sauc, ensaimada, demiurg, cuneiforme, cruilla, aurt, lluisme, pruija
- a) El senyor no va fer ús del seu dret de _____ sobre aquelles terres.
 - b) La _____ és un dels símptomes més freqüents en alteracions de la pell.
 - c) Aquella _____ ha esdevingut un maldecap per als conductors.
 - d) En el segle XVIII el consum de l' _____ es va generalitzar per tota l'illa.
 - e) El sistema d'escriptura sumeri era _____ durant els segles IX-VII a.C.
 - f) Segons la filosofia platònica, el _____ és el creador de l'univers.
 - g) El nostre cotxe tingué un _____ molt fort contra el fanal i el tombà a terra.
 - h) El _____ és un arbust que arriba als 5m d'alçada que viu en zones humides.
 - i) Patia d' _____, un trastorn rar, però molt greu, dels vasos sanguinis.

12. Escriviu els accents i les dièresis que falten en el text següent.

La llengua berber, llengua amaziga, amazigh o tamazight es un conjunt de parars del nord d'Àfrica, de la familia afroasiatica o camitosemites. La parlem uns dotze milions de persones, principalment al Marroc i Algeria, pero tambe tan al sud com a Burkina Faso i, en petites illes, fins a Egipte. El guanxe canari tambe es considerat un dialecte del berber. El nom "berber" te el mateix origen que la paraula *barbar*; per això els berbers demanen que s'anomene al seu idioma *tamazight*.

Encara que la llengua utilitzada oficialment a l'escola siga l'arab classic, al carrer s'emptra una mescla d'esta llengua i l'amazigh.

El fet que els berbers visquen en zones aïllades entre elles degut a la profunda arabitzacio linguistica i cultural en moltes arees tradicionalment berbers, i que alguns d'ells siguen nomades (els tuaregs), ha afavorit la dispersio dels diferents dialectes del berber.

13. Corregiu l'accentuació gràfica en les oracions següents:

- a) Hi ha un fenòmen que provoca un augment de l'àcidesa dels subsols de l'Himalaia.
- b) Si vinguereu demà, ajustaria el termosta de la calefacció i no passariu fred.
- c) El monolit reproduu el deu més lloa pels habitants de Malí.
- d) Senyor, si vos voleu, nosaltres farem el té i us portarem uns cocs.
- e) Si fora menester, caldria reformar els diferents usos de l'accent diacrític.

14. Useu l'accent gràfic en el text següent:

La millor època de ma vida foren aquells estius en el poble de ma mare en la serra de Bernia. Totes les vesprades vestiem amb xandall i eixiem a passejar. Durant el passeig, colliem les mores del barranc al costat de casa de ma tia Celia. Ai, mare, quins records que tinc, com xalavem. Recorde com, a poqueta nit, les gallines i els coloms del corral acudien a dormir al joc mentres se sentia el res de les monges del Convent de Santa Llucia. En acabant tot era silenci. Abans de gitar-nos veiem alguna pel·licula vella dels anys 50, histories policiaques, d'herois mitics com Damocles o Atila, documentals sobre Etiopia o Marraqueix. Jo tenia poc mes de dotze anys aquell darrer mes d'agost, pero guarde memoria de tot com si fora hui.

15. Empreu la dièresi i l'accent gràfic en les oracions següents.

- a) El físic argueix que la reina dels pins es un bon aillant en cas de goteres.
- b) No sigues beneit, no podem eixir a passejar amb aquesta roina, ens banyaria de cap a peus.
- c) La veïna arguïa que si lluria mes les joies, els veïns pensarien que te massa diners.
- d) Els records poden fluir fruit d'una situació traumàtica, però el meu pensament no es tan fluid.
- e) L'obeïment de la llei es inqüestionable, no la mireu de reüll si voleu la continuïtat democràtica.

16. Completeu les paraules en negreta en les oracions següents:

- a) "Les relacions d'Espanya i d'Andorra són molt **flu**_____ (àgils)", manifestà amb **agra**_____ (gratitud) el copríncep del petit **pa**_____ (estat) dels Pirineus.
- b) Si voleu eliminar l'**ego**_____ (individualisme) en la societat, haureu de lluitar contra la **contin**_____ (prolongació) d'eixos models de comportament **arcaï**_____ (antiquats) i insolidaris.
- c) En el passat, els rius de la Península **flu**_____ (discorrien) amb més cabal d'aigua. Actualment, la sequera provoca sovint la **ru**_____ (desfeta) dels cultius. Si les pluges continuen **dismi**_____ (amainant) caldrà estudiar un canvi del model agrari.
- d) Cal **homoge**_____ (uniformar) la varietat de **prote**_____ (polímer natural) que són **prove**_____ (subministrades) als pacients anèmics.